Šifra kandidata:

Državni izpitni center

M 0 4 1 5 3 1 1 1

SPOMLADANSKI ROK

FILOZOFIJA

Izpitna pola 1

Sobota, 5. junij 2004 / 120 minut

Dovoljeno dodatno gradivo in pripomočki: kandidat prinese s seboj nalivno pero ali kemični svinčnik. Kandidat dobi dva ocenjevalna obrazca in dva konceptna lista.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila. Ne izpuščajte ničesar.
Ne obračajte strani in ne začenjajte reševati nalog, dokler Vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca).

Od petnajstih esejističnih vprašanj odgovorite na **eno**. Pišite v izpitno polo z nalivnikom ali kemičnim svinčnikom. **Naloge, pisane z navadnim svinčnikom, in nečitljive naloge, se točkujejo z nič (0) točkami.** Za osnutek uporabite konceptna lista. Osnutek se ne upošteva pri ocenjevanju.

Vsak esej je ovrednoten z 22 točkami.

Želimo Vam veliko uspeha.

Ta pola ima 12 strani, od tega 3 prazne.

© RIC 2004

Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia

PRAZNA STRAN

NAVODILA ZA PISANJE ESEJA

Izmed 15 vprašanj izberite eno in napišite esej, ki naj bo dolg vsaj 600 besed. Bodite pozorni zlasti na analizo ključnih ***pojmov*** (in na problematizacijo njihove samoumevnosti) in na ***razlago*** stališč, ki jih boste v svojem premisleku predstavili. Pri razlagi in ***utemeljevanju*** uporabite konkretne ***primere***, saj je izpeljava tako laže razumljiva, oprite pa se seveda tudi na ***filozofske perspektive***, ki ste jih obravnavali na pripravah. V eseju predstavite vsaj ***dva*** pogleda na dani problem.

VPRAŠANJE STVARNOSTI

1. Razpravljajte o trditvi: Pojave lahko razumemo le, če spoznamo njihovo bistvo.
2. Razpravljajte o trditvi: Obstajata tako bit kakor nič.
3. Razpravljajte o trditvi: Človek ni svobodno bitje, vsako njegovo dejanje ima vzrok.

VPRAŠANJE SPOZNANJA

4. Razpravljajte o trditvi: Nobena posamezna znanstvena teorija ni bolj resnična kakor katera koli druga znanstvena teorija.
5. Razpravljajte o trditvi: Skepsa je zgolj metoda za doseganje neke filozofske pozicije.
6. Razpravljajte o trditvi: Človekov duh na začetku ni nepopisan list, zato spoznavanje ni zgolj pasivno sprejemanje.

VPRAŠANJE MORALE

7. Razpravljajte o trditvi: Od vseh živih bitij je samo človek vrednota, cilj po sebi, nikoli pa ne sme biti sredstvo.
8. Razpravljajte o trditvi: Dobro je živeti v skladu s svojo naravo, ki je v svoji osnovi umna.
9. Razpravljajte o trditvi: Vrlina, ki je pogoj dobrega življenja, ni drugega kakor proizvod navade.

POSAMEZNIK IN SKUPNOST

10. Razpravljajte o trditvi: Oblast je nujna zaradi človeške narave.
11. Razpravljajte o trditvi: Resnično svobodo je mogoče doseči le v državi.
12. Razpravljajte o trditvi: Idealna družba ni mogoča, a jo moramo vseeno poskušati uresničiti.

FILOZOFIJA RELIGIJE

13. Razpravljajte o trditvi: O Bogu ne moremo govoriti, lahko ga le izkusimo.
14. Razpravljajte o trditvi: Religiozna izkušnja je najprej izkušnja svetega.
15. Razpravljajte o trditvi: Bog in svet nista različni bitnosti.

ŠTEVILKA IN NASLOV ESEJA

PRAZNA STRAN

PRAZNA STRAN